

heti 2, évi 72 óra

Házi olvasmányok (*: a tanterv műismereti minimumként csupán részletet jelöl meg)

*Zrínyi Miklós: *Szigeti veszedelem*

Molière: *Tartuffe*

*Daniel Defoe: *Robinson Crusoe* / Jonathan Swift: *Gulliver utazásai*

*E. T. A. Hoffmann: *Az arany virágcserep*

*Walter Scott: *Ivanhoe* / Victor Hugo: *Kilencvenhárom*

Alekszandr Szergejevics Puskin: *Jevgenyij Anyegin*

Nyikolaj Vasziljevics Gogol: *A köpönyeg*

Katona József: *Bánk bán*

Vörösmarty Mihály: *Csongor és Tünde*

Petőfi Sándor: *Az apostol*

Jókai Mór: *Az arany ember*

Memoriterek:

Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (1–6. versszak vagy Peroratio)

Molière: Tartuffe (1. felvonás, 5. jelenetből – Orgon Tartuffe-ről)

Kazinczy egyik epigrammája

Bessenyei György: Magyarország (részlet)

Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem

Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez (általános iskolai memoriter is)

Berzsenyi Dániel: A közelítő tél

Katona József: Bánk bán (szabadon választott monológ pl. Bánk monológja az Első szakasz tizennegyedik jelenetéből, Tiborc panasza a Harmadik szakasz, harmadik jelenetéből)

Kölcsey Ferenc: Himnusz (általános iskolai memoriter is)

Vörösmarty Mihály: Szózat (általános iskolai memoriter is)

Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde (szabadon választott részlet, pl. az ötödik felvonásból az Éj monológjának részlete)

Vörösmarty Mihály: Előszó

Petőfi Sándor: Nemzeti dal (általános iskolai memoriter is A XIX. század költői, Szeptember végén, Európa csendes, újra csendes)

óra	téma, tananyag, mű	fogalmak, összefüggések
1.	Év eleji ismétlés (9. óráig), a 9. osztály törzsanyaga	művészet, műalkotás, irodalom, szépirodalom, fikcionalitás, nyelvi megformáltság, szövegköztség, szerző, mű, befogadó, jelentés, antikvitás, középkor, reneszánsz; műnem, műfaj , irodalmi kánon, a befogadás történetisége
2.	A görög mitológia A trójai mondakör Az eposz műfaja	homéroszi eposz
3.	A görög színháztörténet kezdetei A görög dráma Szophoklész: Antigoné	hübrisz, tragédia, analitikus dráma
4.	A Biblia – teremtéstörténetek, Ó-Újszövetség	zsoltár, himnusz, parabola, evangélium, apostoli levél, apokrif
5-6.	Árpád-kor magyarországi irodalma Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Mária-siralom	planctus, fordítás, olvasat, betűhív átírat, kódex
7.	Az európai reneszánsz Shakespeare: Romeo és Júlia	reneszánsz, humanizmus, polihisztor, Erzsébet-kor, Globe, toposz, tragikum, tragédia
8.	Humanizmus és reneszánsz Magyarországon Janus Pannonius	epigramma, elégia, metafora, allegória,
9.	Humanizmus és reneszánsz Magyarországon Balassi Bálint	zsoltárparafrázis, istenes ének, szerelmi költészet, végvári költészet, reneszánsz udvari kultúra, Balassi-strófa, versciklus, poeta doctus
10.	9-es törzsanyag dolgozat	
11.	Az európai barokk , a ~ Magyarországon: történelmi, szellemi, művészeti környezet, a korszak magyar irodalma Részletek Pázmány Péter prédikációiból	barokk , ellenreformáció, jezsuita rend, rokokó , metafizikai gondolkodás, vallomásirodalom, önéletírás, barokk eposz prédikáció, retorika, térítés, tanítás, gyönyörködtetés, hagyományhoz kötöttség, érvelés, szemléletes képek és alakzatok
12.	Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem – részletek	látásmód, barokk eposz, stílus, világ- és emberkép, eposzi kellékek , segélykérés, eposzi téma, eposzi hős, Krisztus katonája , Krisztus követője, keresztény lovag, paradox tétel, kompozíció , heroizálás (téma, hős),üdv-történeti szemlélet, apoteózis, a mű hagyományba ágyazottsága: minták, források
13.	Az irodalmi levél Mikes Kelemen: Törökországi levelek a) 37. b) 112. levél	fiktív levél , kommunikációs helyzet, több műfaj jelenléte, szórakoztató-tudósító szándék, visszatekintő idővezetés
14.	A felvilágosodás irodalmának történelmi, szellemi, művészeti környezete	felvilágosodás , fejlődéseszmé, neveléseszmény, istenfelfogások, deizmus, racionalizmus, empirizmus, klasszicizmus, szentimentalizmus

15.	A francia klasszicizmus ; a francia klasszicista színház és dráma	klasszicizmus , színpadiasság, színház , antik hagyomány, kartézianizmus, mértéktartás, hármasság , korstílus , stílusirányzat commedia dell'arte, farce
16–17.	Molière: Tartuffe	komédia , típus , helyzetkomikum , jellemkomikum , értékkonfliktus , rezonőr , deus ex machina
18.	Ízelítő a felvilágosodás európai irodalmából <i>Defoe: Robinson Crusoe, Swift: Gulliver utazásai, Voltaire: Candide, William Blake: A tigris, Goethe: Vándor éji dala/Faust</i>	regény , valóságosság és megalkotottság, elbeszélésmód , példázat , robinzonád , tézisregény, valóságosság és megalkotottság, utópia , ellenutópia Lied, fordítás, verszene, emberiségköltmény , fausti ember, szerződés az ördöggel, alapmítosz
19-20.	Témazáró dolgozat	az érettségi vizsga követelményei szerint összeállítva a barokk és a klasszicizmus irodalmából (műveltség, irodalomelmélet, szövegértés, szövegalkotás)
21.	A magyar felvilágosodás irodalmának történelmi, szellemi, művészeti környezete	a magyar felvilágosodás feltételei, előzményei, környezete, irányzatai és stílusirányzatai, irodalmi élet, nemzeti modernizáció és irodalom
22..	Bessenyei György: Magyarság – részlet	testőrírók, röpirat , nyelvkérdés, nyelvművelés
23.	Kazinczy Ferenc: Ortológus és neológus nálunk és más nemzeteknél – részletek	a) nyelvújítás , ortológus , neológus , fentebb stílus, cikk , tanulmány
24.	Kazinczy Ferenc: Tövises és virágok – részletek Batsányi János: <i>A franciaországi változásokra</i>	epigramma, retorikus szerkezet, kettős megszólítás, váteszszerep
25.	Csokonai Vitéz Mihály portréja ; Anakreóni dalok – szimultán verselés <i>Tartózkodó kérelem</i>	szövegváltozat, hangszimbolika, tiszta rím , szimultán verselés , népiesség ;
26.	<i>Az Estve, Konstancinápoly</i>	toldalékos vers, gondolati óda , szentencia , piktúra
27.	<i>A tihanyi Ekhóhoz</i>	szentimentalizmus, elégiko-óda
28.	Berzsenyi Dániel portréja <i>A magyarokhoz I. -II.</i>	hagyomány, közösségi óda , beszédhelyzet , idő- és értékszembesítő vers , klasszicizmus, romantika, alkaioszi strófa, történelembölcseleti kérdés
29.	<i>Osztályrészem</i>	létösszegző vers , toposz, eszmény és realitás, szapphói strófa
30.	<i>A közelítő tél</i>	elégia, aszklepiadészi strófa, szinesztézia , évszaktoposz
31-32.	A magyar felvilágosodás irodalma dolgozat	az érettségi vizsga követelményei szerint (műveltség, irodalomelmélet, szövegértés, szövegalkotás)
33.	Műelemző dolgozat	
34.	A romantika irodalmának történelmi, szellemi, művészeti környezete	romantika , stílusirányzat , nemzeti romantikák, fontosabb világképi (egyéniségkultusz , személyesség , történetiség, természetkultusz,

		szabadságeszmény, elvágyódás) és poétikai (eredetiség, vallomásosság, műfajkeveredés, egyéni jelképzés, szimbólumhasználat, irónia, szándékolt töredékesség, magánmitológia) jellemzők
35.	Lirizált prózavilágok: Hoffmann: Az arany virágcserep	elbeszélés, kisregény, a megalkotottság két szintje a műben, zene, zeneiség, művész-polgár ellentét
36.	Borzongató históriák: Edgar Allan Poe: A Vörös Halál álarca	bűnügyi történet , végességtudat,
37.	A történelmi regény Walter Scott: <i>Ivanhoe</i> – részlet, Victor Hugo: <i>Kilencvenhárom</i> – részletek	történelmi regény, elbeszélő
38-39.	Puskin: Jevgenyij Anyegin	az eposz modernizálásának kísérlete, verses regény, irónia , szándékolt töredékesség, hangsúlyozott megalkotottság és irodalmiság, felesleges ember , Anyegin-strófa, elbeszélői szólam
40.	A romantika lírája (John Keats: <i>Óda egy görög vázához</i>)	óda , öröklét, mulandóság
41.	A romantika irodalma összefoglalás	
42.	A romantika irodalma dolgozat	
43-44.	A realizmus Gogol: A köpönyeg	a realizmus , a történelmi realizmus
45.	Honoré de Balzac: <i>Goriot apó</i>	Emberi színjáték, karrierregény , kalandregény, valóságosság és fikcionalitás, mindentudó elbeszélő
46.	A magyar romantika történelmi, szellemi, művészeti környezete	a reformkor és a romantika viszonya, a klasszicizmus és a felvilágosodás továbbélése, népiesség, irodalmi élet
47-48.	A modern magyar színjátszás kezdetei Katona József: Bánk bán	színház, vándorszínjátszás, állandó színház, színikritika nemzeti dráma, vándormotívum, drámai alaphelyzet, konfliktus, teljességeszmény, konfliktusos, középpontos dráma, ötödik felvonás, tragikum, lefokozott világrend
49.	Kölcsey Ferenc portréja Himnusz	himnusz , nemzeti himnusz, szószólói szerephagyomány, keretes szerkezet, szimultán verselés
50.	Vanitatum vanitas	vanitasirodalom, kommentár, történelemszemlélet, értékfosztás, oximoron , névkatalógus, sztoicizmus
51.	Zrínyi éneke, Zrínyi második éneke	szerepvers , belső vita, dialogikus beszédforma, motivikus utalás
52.	Az értekező Kölcsey (Parainesis, Nemzeti hagyományok)	intelem , gnóma, erkölcs, lefokozottság, fiktív hang, önmegszólítás, ars poetica

53-54.	Vörösmarty Mihály portréja <i>Csongor és Tünde</i>	világdráma, drámai költemény , kétszintes dráma , allegorikus szereplők , archetípusok , létfilozófiai kérdésfelvetés
55.	<i>Szózat</i>	közösségi óda , beszédhelyzet, szónoklat
56.	<i>A vén cigány</i>	rapszódia , paradoxon , önmegszólító versbeszéd, bordal, önirónia
57.	<i>Előszó</i>	apokaliptikus látomás, profetikus versbeszéd, idő- és értékszembesítés, évszakszimbolika, újraértelmezés
58.	Témazáró dolgozat	Kölcsey és Vörösmarty
59-60-	Műértelmező dolgozat	
61.	Petőfi Sándor pályakép <i>A helység kalapácsa</i>	komikus eposz , eposzparódia, stílusparódia, stílustörés, mesterkélttség, természetesség
62.	Ars poeticája <i>Dalaim, A természet vadvirága, A XIX. század költői</i>	lírai én , látomásos képalkotás, ars poetica , ösztönösség-alkotói tudatosság retorikus szerkezet, váteszköltészet, döntéskényszer, utópisztikus program, bibliai motívumbiblikus hagyomány, lefokozottság, irónia , önirónia
63.	A költőszerep átértelmezése: <i>Az apostol</i>	elbeszélő költemény, beszédhelyzet, elbeszélői nézőpont, apostol, tragikum, irónia
64-65.	Szerelem; Reszket a bokor..Szeptember végén, Minek nevezzelek	szerelmi líra, toposz, ősztoposz, vershelyzet, beszédhelyzet összetett költői kép, hitvesi líra, nyelvbölcseleti kérdés, rapszodiához közelítő óda
66.	Tájversek: A puszta télen, Az Alföld	tájleíró költemény, vershelyzet, beszédhelyzet, látószög
67.	Forradalmi látomásversek és politikai költészet; Nemzeti dal, <i>Európa csendes, újra csendes</i>	helyzetértékelés , szabadságeszme , zsoltár , váteszköltészet,
68-69.	Petőfi dolgozat	
70-71.	Jókai Mór portré <i>Az arany ember</i>	regény , romantikus teljességelv, szentimentális idill, Midász-mítosz, elbeszélésmód, szubjektív elbeszélő , objektív elbeszélő , okszerűség anekdota
72.	Év végi ismétlés	stílusok, témák, műfajok, szerzők a befogadás történetisége